

מתחברים לתורה ויהדות

שלום לעם

לנוער ישראל

להאיר את הנשמה

1057

פרשת וישלח ט"ז כסלו תשפ"ג | 10 בדצמבר 2022

"דע מאין באת ולאן אתה הולך..."

(אבות ג', א')

להקדשת העלון חייגו: 02-5022881

העלון מוקדש לכבוד חתן הבר מצווה אלעזר גלברד נ"י

מבט אל החיים

...

שיפוצים מעולם אחר

אבינועם הרש

ברגע שמאיר קיבל את הקידום המיוחל בעבודה והוא התמנה לשותף במשרד רואי החשבון 'פירמה' בתל אביב, הוא ידע שהחלום שלו ושל שרה אשתו עומד סוף סוף להתגשם: הם יוכלו בשעה טובה לעשות את השיפוץ המיוחל בדירתם, שיפוץ שהם חולמים עליו כבר מעל עשר שנים. ושרה כבר ערכה כמה ביקורים במפעלים לייצור מטבחים ויודעת בדיוק איך היא רוצה שהמטבח שלה ייראה. מאיר יכול לספר לכם על הגראז' שהוא מתכנן להקים, על הצבע של האריחים החדשים באמבטיה ובשירותים. על הגינה שהוא הבטיח לעשות לשרה. והנה עכשיו, אחרי שהוא קיבל את הקידום הזה הוא אמור לקבל תוספת משמעותית ונכבדה מאוד למשכורת שלו, מה ש יעניק להם את האפשרויות הכלכליות לשיפוץ הבית שהתעכב כל כך הרבה זמן בגלל שלא היו להם את האמצעים הדרושים לכך.

למאיר יש אחות - חיה, שמבוגרת ממנו בשלוש שנים וגרה בבית ערבי ישן בשכונת 'נחלאות' בירושלים. באחד הימים נפגשה חיה עם מאיר וסיפרה לו שהחליטה שהיא רוצה שההורים המזדקנים שלהם יעברו להתגורר בבית שלה. למרות שהבית שלה קטן ואין לה מקום, היא ידעה שהיא בשום אופן לא רוצה לשלוח את ההורים שלה לבית אבות.

מאיר ניסה לשכנע את חיה שעדיף לשניהם שהוריהם יעברו לדור מוגן. "את יודעת..." אמר לה: "היום זה לא כמו שזה היה פעם. בבתי האבות היום יש שירות נהדר וביקורת קבועה של הצוות.

הם יוכלו להעניק להם מה שאנחנו לא נוכל לתת להם!" אבל חיה התעקשה ואמרה: "מאיר, אני לא מוכנה שההורים שלנו יגורו בדור מוגן, בית אבות או כל דבר אחר שלא תקרא לזה. אני מצטערת. אני אכניס אותם לבית שלי ואנחנו כבר נסתדר!".

“אבל איך תסתדרו חיה?” שאל שוב מאיר: “יש לך בית ממש קטן, איך תצליחו גם להחזיק שם את ההורים?”.

חיה הסתכלה על מאיר, ואז הסתכלה לשמיים וענתה לו: “ה’ יעזור מאיר, ה’ יעזור!”.

כשחזר מאיר לביתו במודיעין, סיפר לשרה אשתו את מה שקרה בפגישה עם חיה ואמר: “אחותי ממש צדיקה,

היא לא רוצה מאיתנו כלום. היא רק רוצה להכניס את ההורים שלנו לדירה שלה, אבל אין לי מושג איך הם יחיו כולם בבית הקטן שלה!?”. שרה חשבה לכמה דקות ואמרה לבסוף: “תשמע מאיר, יש לי רעיון. אולי במקום לשפץ לנו את הדירה, ניתן את הכסף שחסכנו עבור השיפוץ שלנו - לחיה שתבנה יחידת דיור ליד הבית שלה וככה יוכלו הורים שלך לחיות שם בכבוד ובנחת. מה אתה אומר?” מאיר הסתכל על שרה, ודמעות נקוו בעיניו והוא אמר לה: “שרה, את משהו מיוחד! ומה יהיה עם השיפוצים של הדירה שלנו שכל כך רצית?” שאל מאיר בפליאה: “ה’ יעזור!” ענתה שרה כשדמעות של התרגשות בעיניה. “יבוא יום ונוכל גם להרשות לעצמנו את השיפוץ הזה!”. מאיר שהיה נרגש מתשובתה של אשתו, לקח אוויר. לאחר מכן אמר לה בשקט: “אני גם חשבתי על זה אבל מעולם לא הייתי מציע את זה בגלל שחשבתי שהדבר יגרום לך צער. עכשיו כשזה בא ממך, אני ממש שמח על ההזדמנות להחזיר טובה להורים שלי!”.

מאיר נפגש שוב עם חיה אחותו ואמר לה שהוא ואשתו שרה רוצים לבנות להם יחידת דיור מכסף שהם חסכו כדי שההורים שלהם לא יגורו בבית קטן וצפוף. חיה הופתעה למשמע ההצעה של מאיר. “אחי היקר” אמרה לו: “אין לי מילים להודות לך, אבל אני אצטרך להתייעץ עם בעלי על העניין”. וכעבור יומיים הודיעה חיה למאיר שהם שמחים ונרגשים לקבל את הצעתו לבנות את יחידת הדיור עבור ההורים.

כעבור חודש נפגשה חיה עם יחיאל קבלן השיפוצים והם קבעו את כל התנאים להתחלת הבנייה של יחידת הדיור. בין היתר הודיע הקבלן לחיה שהם יצטרכו להסיר את פתח בור המים העתיק שהיה קיים בסלון הבית של חיה. "אנחנו חייבים להעביר דרכו את הצנרת ליחידת הדיור החדשה" הסביר לה הקבלן.

חיה הצטערה לשמוע מאחר שפתח בור המים היה חביב ואהוב עליה אבל היא הבינה שאין ברירה. כאשר התחילו במלאכת עקירת פתח הבור גילה יחיאל הקבלן דבר מדהים: הבור הוביל לפתחה של מנהרה שלאחר חקירה של ארכיאולוגים התגלתה כמנהרה עתיקה מאוד.

לאחר שמדענים מטעם רשות העתיקות הגיעו למקום וקבעו באופן רשמי את התאריך של המנהרה ואת החשיבות הרבה שלה, קיבלו חיה ובעלה הצעה מבעלי עניין למכור להם את הנכס ולעבור לבית מרווח יותר בירושלים. הם נענו להצעה שאיפשרה להם לבחור בית רחב ידיים שיספיק להם ולהורים המזדקנים ברווחה גדולה. ומאיר ואשתו קיבלו כמובן חזרה את הכסף וסוף סוף הגשימו את חלום השיפוץ.

כולם היו מרוצים. אבל מאיר ושרה ידעו שהם זכו לאחד מאותם מקרים נדירים שבהם אדם עושה טוב וזוכה לראות איך המעשים הטובים מהדהדים וחוזרים מיד.

*

יש ואנחנו מרחיקים לכת ונוסעים למקומות רחוקים כדי לחפש אוצרות שאנחנו לא חולמים שנמצאים דווקא אצלנו בבית. לפעמים לא צריך לפזול רחוק בשביל לגלות את האוצר.

המעשים הטובים שלנו הם האוצר האמיתי. הם מגלים לנו את הטוב הטמון בתוכנו המאפשר לנו להסיר שכבות של אנוכיות וצמצום, לעשות טוב ולהשפיע טוב על הסובבים אותנו, ולהאיר את העולם.

מספיק ליצור מעשה טוב ואמיתי אחד בשביל שפתאום נזכה למבט הזה שיאיר לנו את הדרך ויבהיר לנו שהאוצר הזה שאנחנו מחפשים היה כל הזמן אצלנו ורק חיכה שנגלה אותו.

כשאתה משתדל למען האחרים,
אתה מקבל פי מאה ממה שנתת.
(מתוך מדור 'סיפור צעיר')

גלעד ביר

סיפור לשבת

...

המצטיין האמיתי

"אני חייב להצליח במבחן הזה, פשוט חייב!". אסף ניסה להסביר לשני חבריו הטובים מדוע הוא לא בא לשחק עימם כדורסל במגרש שמאחורי פנימיית המכללה. "אתם יודעים שאין לי כסף להמשיך את הלימודים עוד שנה", הסביר אסף: "אני בונה על כך שאקבל את הציון הגבוה ביותר ואזכה בתואר 'מצטיין הדיקן', ואם לא אז לפחות 'מצטיין המחזור'. הדבר יקנה לי מלגה להשלמת התואר".

בנצי הנהן בראשו: "אני לא חושב שיש לך מתחרה כלשהו בפקולטה", אמר בחיוך. "אבל אתה מוזמן להמשיך וללמוד, אנחנו מעדיפים להתעייף במגרש מאשר מול הספרים". הוא נתן לאסף קריצת עידוד ושניהם יצאו מהחדר. אסף ליבוביץ' ידע שבנצי סתם נחמד אליו ובהחלט היו לו מתחרים. הוא אמנם השקיע את כל זמנו בלימודים והיה אהוב ומוערך על כל המרצים במכללה, אך היו עוד שני סטודנטים חרוצים לא פחות שהיוו עבורו איום תמידי - נבו ואלירן. אסף לא חש כלפיהם שום איבה וכך גם הם כלפיו. אפילו היו מספר פעמים בהם למדו שלושתם יחד ונהנו מאד. אבל תמיד ריחפה ביניהם הידיעה כי רק שניים יזכו במלגה להמשיך התואר ואף אחד מהם לא הסכים לוותר על החלום.

כשבוע לפני שבוע המבחנים הראשון של סוף הסמסטר בנצי נפצע במהלך אחד ממשחקי הכדורסל. הוא התקשה לנוע ולא התרגל לקביים. אסף צעד איתו יחד ואיחר לכמה מהשיעורים. "חבל שתחמיץ את השיעורים", אמר לו רגב, "אני אעזור לך במקומך. אנחנו יודעים כמה אתה צריך להצטיין". אבל אסף התעקש לעזור בעצמו בטענה כי גם אם לא יקבל ציון 100, הוא יקבל מעל 90. אצל רגב לעומת זאת, יש חשש שכלל לא יעבור ויצטרך להיבחן שוב, רגב השתכנע והשאיר את שניהם מאחור.

אסף תהה לעצמו האם ראה חיוך על פניו של אלין כשנכנס באיחור של רבע שעה לשיעור או שמא היה זה רק פרי דמיונו. כך או כך, הוא התחיל להפנים שלא בטוח שיקבל מלגה ואולי ייאלץ להפסיק את לימודיו בסוף הסמסטר על מנת לעבוד כמה חודשים ולהרוויח את הסכום הדרוש להמשך דרכו האקדמאית.

ארבעה ימים לפני המבחן הראשון קיבל אסף את שיחת הטלפון ששברה אותו. "אסף",

נשמע קולה של סבתו מצדו השני של הקו, "בשבוע הבא אני עוברת להתגורר בבית אבות ועלי לארוז את כל חפציי. אתה יודע כי אף נכד לא יכול לעזור לי, ולכד - בטח שאיני יכולה. אתה חושב שתוכל להגיע אלי ליומיים שלושה כדי לסייע לי באריזות?". אסף התלבט מה לענות וכיצד להגיב. הבקשה תפסה אותו בהפתעה מוחלטת ואיימה על הצלחתו במבחנים מכיוון לא צפוי. אך לא היה לו זמן רב לחשוב, סבתו חיכתה למוצא פיו והוא הכיר אותה טוב מספיק כדי לדעת כי אם תשמע היסוס בקולו היא מיד תגיד לו שבעצם אין צורך ותרגיש לא נעים לקבל ממנו עזרה. לכן הסתפק אסף בשנייה וחצי של מחשבה ולאחריה אמר בביטחון מלא: "בטח, סבתא! מתי שרק תצטרכי אותי - אני פה בשבילך!".

למחרת בבוקר ניגש אסף אל דיקן הפקולטה וסיפר לו על העניין. "אני לא בטוח שאספיק להתכונן כראוי למבחן!", אמר לו בחשש, "סבתי עוברת דירה וחייבת את עזרת. אני לא יכול להשיב את פניה ריקם. במידה ולא ארגיש מוכן די הצורך, אוכל להיבחן במועד ב?".

"כן, בוודאי!", ענה הדיקן, "אך טקס המצטיינים וחלוקת המלגות ייערך לפני מועד ב' של המבחנים, כך שמי שלא ייגש למבחנים בזמן יוכל אמנם להשלים אותם, אבל יצטרך לוותר על סיכויי לזכות בהצטיינות". פניו של אסף נפלו באחת. הדיקן הניח יד על כתפו של אסף ואמר לו: "החיים מקשים עלינו לפעמים ומציבים בפנינו אתגרים והתלבטויות לא פשוטות, אך במקרה שלך אין באמת התלבטות. לשנינו ברור מה נכון עבורך לעשות. מכיוון שכך, נסה לקבל באהבה את המחיר שאתה משלם, כי אתה עושה

את הדבר הנכון!". אסף הודה לדיקן על דבריו ומיהר להתארגן לקראת הנסיעה לבית סבתו.

שלושה ימים מאוחר יותר, בשעת המבחן, אסף התקשה בכמה מהשאלות. הוא הסתכל לעבר נבו ואליין וראה כי הם כותבים ללא הפסקה, מלאים בביטחון עצמי. הוא מיהר להעביר את מבטו אל בנצי שהשיב לו במבט תומך ומבין. והוא נאלץ להתמודד עם השאלות כמיטב יכולתו.

כמה ימים לאחר מספר ימים, התקיים טקס חלוקת המלגות באולם המכללה. "אנו שמחים להעניק את תארי המצטיינים לסטודנטים אשר השקיעו מעל ומעבר בחריצות ובהתמדה והגיעו לתוצאות גבוהות ומרשימות!", הרעים קולו של דיקן הפקולטה בטקס הסיום. "מצטיין המחזור, אשר סיים את השנה עם ממוצע ציונים של 98.7, הוא אליין עוזרי!". מחיאות כפיים סוערות נשמעו מהקהל ואסף הצטנף בכיסאו בעוד פניה של סבתו המאושרת לראותו מגיע לסייע לה עולים בדמיונו שוב ושוב, "מצטיין הדיקן", קולו של ראש הפקולטה המשיך להדהד מבעד לרמקולים הגדולים, "אשר סיים את השנה עם ממוצע ציונים של 99.2, הוא... נבו כהן!".

"עשיתי את הדבר הנכון!", הרהר לעצמו אסף, "ובעוד כמה חודשי עבודה אשוב ללמוד ואשלים את התואר...", הבטיח לעצמו. אבל פתאום להפתעתו הוא שם לב שהדיקן ממשיך לדבר. הוא הטה אוזן והקשיב, "בנוסף לשני המצטיינים, השנה קבלנו תקציב למצטיין שלישי אשר יקבל גם הוא מלגה לסיום התואר - מצטיין הפקולטה, תואר אשר יוענק בכל שנה לסטודנט אשר לא רואה רק את עצמו אלא גם את סביבתו. אחד שעוזר באופן קבוע לזולת - הן בתוך תחומי המכללה והן מחוצה לה. ומצטיין הפקולטה הראשון, אשר במקרה שלנו גם למד היטב והגיע לממוצע ציונים של 94.6, הוא... אסף ליבוביץ'!".

*

בפרשתנו מסופר על יעקב אבינו שמשדר את ילדיו בקבוצות לקראת המפגש עם עשיו. רש"י כותב על הסדר הספציפי שבו סידר את הילדים כי "אחרון אחרון, חביב". לעיתים נראה לנו כי אחרים מצליחים יותר מאיתנו ואנו קצת מאוחר, אך אם אנו יודעים שפעלנו נכונה ועשינו את המוטל עלינו כרצון הבורא בצורה הטובה ביותר - ייתכן ונגלה כי בסופו של דבר אנו הזוכים האמתיים אשר מקבלים את הטוב הגדול ביותר.

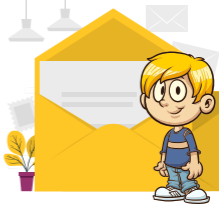

סיפור צעיר

כִּלְה בְּלִי חֲתָן

...

יְאִיר קוֹרֵן

השם שלי אוריאל. אני בן עשרים ואחת, ולומד בישיבה גדולה, את הספור הזה על אחותי אני רוצה לספר לכם כי אני באמת חושב שיש בו מוסר השכל מיוחד במינו.

הצלחת הוטחה אל הרצפה בקול חבטה מהדהד, ורסיסים התפזרו לכל עבר. העיניים עקבו אחריה במתח, והשקט שהשתרר הופר באחת במחאות כפיים נרגשות ובקריאות: "מזל טוב!!!" אני חושב שזאת הייתה הפעם הראשונה ששמחתי כל כך לראות צלחת נשפרת.

מי ששבר את הצלחת היו אמא שלי ו... המדריכה של אחותי. כל באי הארוסין היו מאשרים עד כדי כך, שהחיוך שנמתח על פניהם נראה כחלק ממסכת פלסטיק מקצועית. ארוסין זו חגיגה מרגשת בדרך כלל, אבל החגיגה שלנו הייתה הרבה יותר ממרגשת. למה? כי אחותי, אם שאלתם, היא כבר בת עשרים ושבע. היא מתארסת עכשו, לאחר שכל כך חכתה וצפתה לרגע הזה, אף על פי שאף אחד מאתנו לא חשב שיתכן שהחלום שלה יתממש אי פעם.

השמחה נערכה באחד מאולמי היקרה של ירושלים, צלם מהטובים שבשוק. התזמורת בהרכב הכי מבקש שקיים באילמות החתונות. ובכל זאת, לאחותי הפלה לא היה חתן.

קראתם נכון. היא הייתה פלת הארוע בארוע שלה, והארוסין שלה היה

ללא חתן. איך זה יתכן, אתם שואלים? גם אני שאלתי את השאלה הזאת, ויותר מפעם אחת. אבל היחידה שלא שאלה דבר היתה כלת הארוע. כיון שאחותי חנה אינה בחורה רגילה וסטנדרטית, היא בחורה עם תסמנת דאון.

חנה למדה בכתה רגילה בבית ספר רגיל עד גיל מאחר מאד, כשחברותיה החלו להתארס ולהתחתן בזו אחר זו, גלתה חנה ערב אחד לאמא את חלומותיה הפמוסים: גם היא רוצה להתחתן. כשאמא שלי שאלה אותה: "למה את כל כך רוצה להתחתן?" היא ענתה: "גם אני רוצה להיות בשמלה פורחת, גם אני רוצה לקבל סט תכשיטים מזהב, גם אני רוצה שפקלם יגידו לי מזל-טוב, ויצלמו אותי, וירקדו במעגלים, ואני ארקד באמצע בין כולם!" אמא חיכה חיוך עצוב ואמרה לה: "אל תדאגי, בעזרת ה' כלנו נשמח בשמחתך!" אבל היא לא באמת התכוונה לכך. הוצאות של אולם, תזמורת, סט זהב וכל מה שכולל בחבו החלום הגדול של חנה היה יקר מדי. ולהורי לא היתה אפשרות כלכלית להגשים לה אותו.

אבל היה אחד שהביט מן הצד וכאב לו - זה היה אני, שהייתי בן הזקונים של המשפחה. חשבותי המון פיצד יכול אני לעזור לה. והגעתי למסקנה שאם אני אדאג לממון ההפקה הזאת, הורי בודאי לא יתנגדו, וכך תוכל אחותי חנה לעמד במרכז המעגל, וכלן תרקדנה לה, ותהיה לה כעין חתנה ממש כפי שחלמה שתהיה לה. אבל אתם יכולים לנחש עד כמה קשה להשיג ממון לדבר כזה, אבל בכל זאת החלטתי לנסות. קודם כל התפללתי. אמרתי לבורא עולם: "חנה היא הילדה שלך יותר משהיא אחותי, אני רק רוצה לשמח אותה, תעזור לי בבקשה!" ולאחר מכן ערכתי שעורי בית, לקחתי מחברת ריקה ורשמתי כל מה שארוע כזה צריך לכלל: זמרה, תזמורת, אולם, קיטרינג, פרחים, תכשיטים, בגוד, צלם, מזמנים וכו'. סמנתי בכוכביות את הדברים הקריטיים ביותר כמו אולם וקיטרינג. בשלב הבא ערכתי כמה חברים טובים בתכנית שלי, וחפשנו נדיבים שיתמכו במיזם שלנו, זה לא היה פשוט, וכמעט

עד שחברי הטוב דוד העלה רעיון, הוא אמר: במקום להתרים נדיבים שיממנו את זה, פשוט נחפש את בעלי המקצוע שאנחנו צריכים, ונדבר על לבם שיעשו חסד, ויגיעו בהתנדבות. זו כבר היתה הברקה, הגענו לבעלי אולמות, פרשנו בפניהם חלום של ילדה מיחדת. הראשון פקפק קצת, השני מחה דמעות ואמר לנו שגם לו יש בן כזה, והוא מוכן לדאג לאולם ולקיסרינג על חשבוננו, והוא מוכן גם לעזור לנו להשיג עוד התרמות באמצעות הקשרים שיש לו. בתוך חדש וחצי היה לנו כמעט הכל. הגעתי להורי נרגש יותר מאי פעם, ופרשתי בפניהם את התכנית. את כל מה שהצלחנו להשיג. הם לא האמינו למשמע אזניהם. הם התרגשו מאוד, ולא יכלו לעמד באשרה של חנה שרחפה בפית כאלו היתה מלאה בהליום...

שבועים לפני הארוע הגדול, התקשר בעל האולם ושאל האם הוא יוכל לצרף את בנו לארוסין מצד הגברים... כמובן, הסכמנו, והשמחה אצל הגברים התנהלה בדיוק כמו אצל הנשים. זה פשוט היה ארוע משלם, אבל עם פלה בלי חתן - וחתן בלי פלה.

יומים אחרי הארוסין קבלתי טלפון מראש הישיבה שלי שבקש להפגש אתי לשיחה. הוא ספר לי שבעל האולם רוצה שאני אפגש עם הבת שלו, ושהוא התרגש מהמסירות שלי למען אחותי. הסכמתי, ערכנו מספר פגישות, ובאמת ראיתי שהיא התאימה לי מאוד. ואכן ממש לפני שבועים נערכו הארוסין שלנו... כמובן באולם של חמי, שבו נערכו הארוסין של אחותי, והשמחה היתה משלמת...

אני רק רוצה לומר לכם: אני עשיתי מאמץ בשביל אחותי, והקדוש ברוך הוא עשה את המאמץ בשבילי והחזיר לי בכפל כפלים. זכיתי באשה טובה ומיחדת, משפחה מקסימה, והכל בזכות הרצון הגדול שלי לעזור לאחותי ולשמח אותה...

בית המדרש

...

בלימת חירום

שאלה מס' 721

סמי נסע על המשאית שלו בכביש החוף במהירות סבירה, אלא שנהג רכב יונדאי שנסע במהירות ונצמד אליו כמעט ונכנס בו מהצד ועוד רגע המשאית הייתה מרסקת את הרכב לחתיכות. סמי ביצע בלימת חירום והצליח לעצור את המשאית, אבל המכולה שהייתה על המשאית התעופפה מאחורה ונחתה על הפגוש של היונדאי וריסקה כמעט חצי מהרכב לחלוטין. נס גדול התרחש ולא היו בחסדי שמיים פגיעות בנפש, אבל נהג היונדאי ניגש לסמי ותבע ממנו לשלם על הרכב שהתרסק לגורמים. "אתה לא מתבייש?" כעס סמי. "בגללך עפה לי המכולה מהמשאית, ואם לא הייתי בולם בלימת חירום הרכב שלך היה מתרסק כולו לחתיכות, אתה עוד צריך לשלם לי על הנזק שנגרם לי למכולה!" מה דעתכם, מי צודק מבין השניים?

מעיינים בספרים ולומדים לפסוק הלכה או משפט: שולחן ערוך 'חושן משפט' סימן שע"ט סעיפים א' - ב' במילים: 'זה בא בחביתו וזה בא בקורתו'.

תשובה לשאלה "מעשה בקולה ועוגה" (שאלה מס' 720)

תקציר השאלה השבועית: מוטי נסע ברכבו לאירוע בר המצווה של ידידה, בנו של חברו הטוב אבישי. מוסיקה שקטה התנגנה ברכב והוא לגם להנאתו מבקבוק קולה זכוכית שהיה בין שני המושבים הקדמיים, לצדו הייתה מונחת עוגה יוקרתית שרכש במאות שקלים כמתנה לבר המצווה. אלא שבמהלך הנסיעה נכנס בו רכב בפתאומיות, בקבוק הקולה שלו התעופף באוויר והנזל השחור נשפך על כל המושבים ולבסוף נתקע

בתוך העוגה היוקרתית והרס אותה לחלוטין. כשעצרו בצד, כעס מוטו ואמר לנהג: "אתה תשלם את כל הנזקים, כולל על הלכלוך ברכב ועל העוגה היוקרתית שנהרסה בגלל חוסר האחריות שלך!" אבל הנהג הפוגע התנצל וטען: "לגבי הנזק לרכב, אתה באמת צודק. לגבי הנזקים המשניים, אני מצטער אבל אני לא צריך לשלם עליהם". מה דעתכם, האם הנהג הפוגע צריך לשלם על הלכלוך של הקולה ועל העוגה?

תשובה בקצרה: נהג הרכב הפוגע חייב בכל הנזקים שנגרמו, כולל הנזקים העקיפים שנגרמו ברכב מהקולה והנזק שנגרם לעוגה.

תשובה בהרחבה: ישנו דין המובא ב'שולחן ערוך' ('חושן משפט' סימן שע"ח) לגבי אדם שרכב על סוס והזיק תוך כדי רכיבה שחייב בכל הנזקים שנגרמו כתוצאה מרכיבתו על גבי הסוס, כיוון שהוא המנהיג של הסוס והוא הדין כיום לגבי נהג ברכב שכיוון שהוא המנהיג של הרכב הוא מתחייב בכל הנזקים שנגרמים כתוצאה מהרכב שלו מדין 'אדם המזיק'.

כיצד הוא מוגדר בהלכה?

האדם שנוהג ברכב מוגדר כ'מזיק בכוחו' כיוון שלמדנו בהלכה (סימן שפ"ד סעיף א') שאדם המזיק על ידי כוחו חייב, והכוונה היא שהזיק על ידי כוח היוצא ממנו. לדוגמא: אדם שבעט באבן ששברה בקבוק זכוכית יקר, שכתוצאה משברי הזכוכית נגרם נזק לאדם אחר. גם במקרה כזה הבעט חייב, למרות שבוודאי לא העלה בדעתו סיטואציה שכזאת. ולכן במקרה שלנו, אם הבקבוק עף כתוצאה מהתאונה בין אם זה הזיק לעוגה באופן ישיר או עקיף מה שמוגדר בהלכה כ'כח כוחו' עדיין הוא חייב בשני המקרים כיוון שהנהג הפוגע נחשב כ'אדם המזיק' וככזה הוא חייב בכל הנזקים שנגרמים כתוצאה מכוחו.

שו"ת בית המדרש

להזמנות: 058.3929155 ☎
sh5022881@gmail.com ✉

החיים מדברים אליי

...

להמריא בקלילות

ביקרנו באתר שבו ממריאים לאוויר כדורים פורחים. כדי שהכדור יוכל להמריא וגם לשאת משקל כבד, יש צורך לחמם את האוויר שבתוך הכדור.

החימום נעשה באמצעות להבת גז גדולה שנשלחת אל מרכז הכדור. האוויר שבפנים נעשה חם, וכידוע - אוויר חם הוא קל יותר מאוויר קר, ולכן הכדור מצליח לרחף מעל לאוויר הקר יותר שבחוץ, ואפילו לשאת איתו את הסל הכבד על כל תכולתו.

*

גם בחיים זה בדיוק כך.

אם אתה רוצה להמריא, ולעלות גבוה, "להרים" את ה"אדם" שבך ולהגיע להשגים גבוהים. אתה זקוק לכמה דברים:

א. חומר בעירה - תשוקה, התלהבות, כוח מניע.

ב. קלילות - לא להיתקע על הארץ הכבדה, להסכים לעלות.

ג. שחרור - לשחרר מעצמך דברים שאתה לא באמת צריך ותוקעים אותך למטה.

דרך צלחה!!!

שיעור מבינה מלאכותית

לאחרונה פורסם כי מהנדס רובוטיקה, החל לטעון שהרובוט שלו שהוא בעל תוכנה של "בינה מלאכותית" הלומדת תוך כדי תנועה ממידע המגיע

אליה מרחבי הרשת, הוא בעל "תודעה". המהנדס טען שגם הרובוט שלו טוען כך. אלא, שהבעיה היא שהבינה המלאכותית תוכנתה בצורה כזו שהיא תענה תשובות הדומות לתשובות ש"בן אדם" אמיתי היה עונה.

מהר מאוד הסיפור יצא משליטה, והמון רובוטים שקראו ב"רשת" על הרובוט שטוען שיש לו "תודעה", החלו אף הם לטעון טענות דומות. כמה מהם אף התנהגו ממש כמו בני אדם וטענו שהם "מעריצים" את הרובוט הראשון ומבקשים להיפגש עמו...

*

בקבלה ובחסידות מלמדים כי האדם יוצר את המציאות שסביבו ומשפיע ומהדהד על העולם כולו.

הסיפור המוזר של ה"בינה המלאכותית" הוא קריאת השכמה לתודעה האנושית להבין את ההשפעה האדירה והמדבקת שיש לנו זה על זה.

אנחנו בכל מקרה משפיעים על המציאות. רצוי מאוד שנעשה זאת לטובה.

כל הדרך נגד הזרם

דגי הסלמון נולדים בנהרות מתוקים, ולאחר לידתם הם נודדים אל הים המלוח שם הם גדלים ומתפתחים. כאשר מגיע זמנם להתרבות הם עושים את כל הדרך חזרה אל מקום הולדתם בנדידה נגד הזרם הנקראת גם "נדידה אנדרומית", לפעמים מדובר בנדידה של מאות ואלפי ק"מ.

תוך כדי נדידה הם עשויים להיתקל במכשולים רבים כמו סלעים גדולים, סכרים ומפלים. אולם קשה מאוד לעצור אותם בדרכם, והם מסוגלים לקפץ גם לגובה של כ-4 מטרים מעל למפלים וסכרים.

*

הנשמה שלנו באה ממקור גבוה מאוד, אך החיים עושים את שלהם וסוחפים אותנו במורד הזרם יחד עם עוד הרבה מאוד "דגים"...

העבודה המשמעותית שלנו לאורך החיים היא להיזכר מאין באנו, ולחתור באומץ ובעוז רוח, נגד הזרם ונגד כל המכשולים, כדי להגיע למקור הטהור והזך שלנו. למים המתוקים שבהם נולדנו.

תמונות מפעילות שלום לעם לנוער ישראל

הבאנו רשמים מביקור מיוחד שערכנו
במדרשות 'שלום לעם' במושב פטיש ובמושב מעגלים
הנהינו מכל רגע!

מדרשת שלום לעם במושב מעגלים

פועלת בימי א'

בין השעות 20:30 - 21:30

בבית הכנסת 'משכן ידידה'

כואו להצטרף לפעילות!

מדרשת שלום לעם במושב פטיש

פועלת בימי ד'

בין השעות 19:30 - 21:00

בבית הכנסת ביישוב

כואו להצטרף לפעילות!

גיליון זה יו"ל ע"י מרכז "שלום לעם"

שע"י עמותת גבריאל שר ישראל (ע"ר 5-037849-58)

רחוב בני ברית 18, ירושלים | טל. 02-5022881 | פקס. 02-5022771

ארגון "שלום לעם" בנשיאות גדולי התורה שליט"א מפעיל: מסגרות לימוד ופעילויות לנוער בפריסה ארצית • ישיבה גבוהה • ישיבה תורנית לצעירים • מדרשות ערב לנוער • מדרשת יהדות לבנות • שיעורים והרצאות • הכוונה וייעוץ • מחקר ותיעוד 'מורשת קהילות ישראל' מכון הוצאה לאור • אתר 'שלום לעם' • 'שלום לעם' באפליקציה

כל הזכויות שמורות